

МИ і СВІТ

WE AND THE WORLD

Український

магазин

Nous
et le monde

Revue Ukrainienne
diasporiana.org.ua

ПАРИЖ
НЬЮ-ЙОРК
ТОРОНТО
ЕДМОНТОН

РІК 6

ЧЕРВЕНЬ

1955

14

Редактор і видавець: Микола Колянківський

Адресса для редакційної та адміністраційної кореспонденції (виплата трошай): M. Kolankiwsky, 278 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada

ІЗ ЗМІСТУ ЦЬОГО ЧИСЛА:

Дивна парижанка
Проші теж змодернізувались
Михайло Лучкович
Атсковсю силою вперед!
Життя в тривозі
Витаємо з Ювілеєм
До скель Туркестану
З життя рослин
Париж, що його не знаєте
де знаходилася Атлантида?
Слизакова радіовисильня
Залишилося жити 10 секунд
Дещо про "тету Ірену"
Нам'янник Хмельницькому
Для наших читачок
Яке Ваше число?

РЕДАКЦІЙНІ ВІДДІЛИ:

В Європі: Є. Деслав, Ю. Калинич
Париж, Франція
В Америці: Петро Павлович,
М. Дольницький
Нью-Йорк, США

ПРЕДСТАВНИЦТВА

AUSTRALIA:

Fokshan Library and Book Supply, 1 Garwon Str., Glenroy, W. 9, Vic.

BELGIQUE:

Ihnat Stachij, Esneux en Liege

ENGLAND:

S. W. Shewchuk, 78 Kensington Park Rd., London, W II

FRANCE:

Kolankiwskyj Mykola, 186 Blvd St. Germain, Paris VI,
c. s. 876771

ФОТО НА ОБКЛАДИНЦІ: Еспанська фільмова зірка Кармен Севілля, що переслала нам це фото з написом: "Сердечний привіт для Читачів "Ми і Світ"!"

В цьому числі є рисунки й заставки арт. маляра Миколи Кричевського.

* * *

Річна передплата: для Англії й Австралії — 1 фунт, для Бельгії — 100 б. фр., для Франції — 1000 фр., для Німеччини — 10 ДМ, для Аргентини й Півд. Америки — 40 арг. пезів, для Півн. Америки, Канади і всіх інших держав — 3 ам. долари. **Ціна одного числа:** 25 центів.

Ціна 1 стор. оголошень: 60 дол., пів стор. — 30 дол., чверть стор. — 15 дол., найменше оголошення фірм — 5 дол.

М И І С В І Т
український магазин

Рік 6

1955

ч. 14

Євген Деслав

ДИВНА ПАРИЖАНКА

По трьохтижневому нер-
вовому чеканні Наталка
дістала таку відповідь:

„Беручи до уваги ваше
знання європейських мов,
наша фірма згідна прий-
няти вас як помічницю за-
відуючої парфумерійним
відділом на Міжнародній
паризькій виставі. Оформ-
лення відділу буде закін-
чене за тиждень і з тієї
дати просимо вас зайняти
місце, на таких умовах:
місячна платня — стільки
то, відсотки з продажу
стільки то...”

Умови не були близкучі,
хоч фірма вважалася одні-
єю з найкращих у Фран-
ції.

Наталка підтвердила
свою згоду і замовила в
знайомої із „першої руки”
(так у великих модних під-
приємствах Парижу нази-
вають головних кравчинь)
два гарні одяги. Про умо-
ви сплати балакали дов-
ше, як про фасон. Нареш-
ті погодилися.

**

Па р и з ь к а міжнародна
вистава не містилася, як
це звичайно буває, в око-
лицях, але в самому осе-
редку Парижу. Щоб не
зупиняти руху у місті, під
територією вистави були
пороблені тунелі, і сполу-
чення відбувалось нормаль-
но.

Вистава починалася ко-
ло площі Трокадеро і про-
стягалася над Сеною аж
до площі Інвалідів та Кон-
корду.

Відділ парфумерійної
фірми, де почала працю-
вати Наталка, гарний, еле-
гантний стенд, був на

правому березі Сени недалеко від Великого палацу.

Завідуюча відділом, мадмуазель Солянж, смуглява провансалка, мала цінну для торговельного представництва здібність: була незвичайно балакуча. Жартуючи Солянж казала Наталці: „Ти знаєш декілька мов, а я лиш одну французьку, але я говорю тричі більше, ніж ти...“

Наталка швидко заприязнилася з нею. У полуденевий відпочинок вони разом ходили снідати до маленьких ресторанів поруч Елізейських піль і пили каву на терасі великої каравані Колізе або Фукетса.

Іноді лишалися на території вистави, їли в португальському павільйоні сендвічі з сардинками, що їх роздавали задармо для реклами, або купували в канадійському павільйоні „канапки“ з консервованою рибою.

По цьому „сніданку без стільця“ брали заморожену каву зі смаглим печивом в голляндському барі і, вертаючись до стенду, заходили до павільйону І-

раку купувати за пів ціни рекламні пакуночки смачних, трохи задимлених дактилів.

**

Праці в стенді було багато. Від ранку аж до шостої години вечора — постійний міжнародний натовп, здебільша мовчазний, пильно розгляда в люксусові флякони й пляшки з одеколоном і парфумами. Час до часу фахове запитання, іноді бажання щось купити або отримати якийсь новий зразок.

Найменше було публіки по сніданку. Наталка використовувала цю годину, щоб оглядати щойно відкриті павільйони. Солянж нічим, крім парфум та фліртування, не цікавилася і зі стенду не виходила.

Коли відкрито советський павільйон, Наталка пішла шукати в ньому українського відділу. 40 мільйонів українців репрезентовано там написом „Пролетарі всіх країн, єднайтеся!“, кількома книжками Держвидаву, погано заві-

шеними килимами й дрібними керамічними виробами.

Наталка, що хотіла побачити щось своє рідне, вийшла розчарована з величезної будівлі. Держави в двадцять разів менші від України мали окремі, вдало збудовані павільйони і блискуче репрезентували добре підібраними речами свою продукцію, культуру й побут. Але то були незалежні країни, що не бідували під російським ярмом.

**

Наталка не бачила, коли вони ввійшли до стенду. Солянж почала пудруватися, — ознака, що були вродливі хлопці.

Відчувши на собі погляд щойно прибулого, Наталка повернулася. Їхні очі зустрілися, і вона раптом втратила певність та розмірність жестів. Але він наче пожалів її, а може засоромився, і відірвав від неї свій пильний погляд.

Наталка спам'яталася і почала непотрібно пере-

ставляти скриньки й флякони. Він підійшов до другого, що дивився на елегантний білий телефон на стенді і по українськи сказав: „Подивись на дівчину, у нас таких немає... Прямо королева!...”

Другий зиркнув на Наталку, перескочив поглядом на Солянж, оглянув її постать, і згодився: „Гарні буржуйки”.

Солянж помітила зацікавлення і негайно заметушилась, вихвалюючи якість виробів. Один з українців попросив французькою мовою про каталог. Солянж щедро наділила обидвох рекламним матеріалом та взірцями парфумерії і попросила зайди наступного дня за іншими, яких наразі брачувало.

Відходячи, обидва членно попрощалися з дівчатами літературним, зниклим з французької мови Парижу, — „Ад’є!”

**

Українця за кордоном можна пізнати по очах та руках рук.

Ясні, глибокі очі, що звикли до безмежних ланів, лагідного сонця, гарних кольорів, та руки — з діда прадіда призвичаєні до хліборобської праці, до керування кіньми.

Наталка зразу по очах відчула українців. Їхня українська мова не була для неї несподіванкою. Що він не був емігрантом, було видно з його поведінки — спокійної, впевненої. Такої внутрішньої певності не мають нервові емігранти.

Це був українець з України, з тієї України, яку вона з батьками полишила дванадцятьлітньою дівчинкою. На еміграції в Берліні вона й батько поховали матір, в Парижі, коли їй було двадцять років, умер батько.

**

Вранці обидві прийшли на працю чепурніші, як звичайно. Солянж пояснювала свій вчорашній сприт бажанням зробити приємність Наталці: „Я була певна, що це твої земляки, але не встигла їм про тебе сказати. Це зрештою не було потрібне, бо чор-

навий і так не переставав на тебе дивитися”. І вдоволено додала: „Цікаво, в якій годині вони знову прийдуть?!”

Наталка рішуче заборонила Солянж балакати про її походження: „Хай думають, що я француженка... Якщо він є з Сов'єтської України, це буде безпечніше для нього!...”

**

Вони залишилися вечери на виставі у швейцарському павільйоні. По вечері Солянж з Грицьком пішли до кіна дивитись на американський комічний фільм.

Наталка з „чорнявим” Андрієм поїхали оглядати Монмартр. Побували коло церкви Сакре Кер, випили вишнівку в „Рухливому крілику”, найстаршому кабареті Монмартру, і затри мались у великому дансінгу „Табарен”.

Не танцювали. І вона, і він перебільшено курили цигарки. Андрій розповідав про Херсон, Чорне море, свій торговельний пароплав, на якому він був помічником капітана.

„Море любило завзятих, чубатих слов'ян...” — згадалось Наталці. Хоч замість чуба причесане паризьким „куафером” волосся, але завзяття залишилося, і запорозьке, і козацьке, і чумацьке.

Говорив він французькою мовою короткими реченнями, вживаючи слів англійських та італійських. Коли ж не міг щось перевісти, зупиняється, шукаючи слова, і весело всміхався.

З „Табарен-у” вони знову поїхали на виставу. Наталка хотіла, щоб Андрій побачив штучний вогонь та кольорові водограї.

Саме встигли. Ейфлева вежа горіла ракетами, різноцветні стовпи води лєтили понад Сеною. Тисячі людей зачаровано дивилися на видовище.

**

Публіка почала розходитися. Щоб натовп їх не роз'єднав, Андрій тримав Наталку за руку, як дитину. І несподівано для неї, замість французького „Наталі”, назвав її по українськи: „Наталко”.

Маскуючи своє хвилювання, Наталка попросила по французьки Андрія повторити ще раз її ім’я українською мовою.

Андрій на мент замислився. Вроджений український такт врятував від банальних запитань. Стиха, ніби боючись, що вона не зрозуміє, ніжно сказав: „Наталонька”...

Наталка закрила очі, стиснула уста. Тісно притулилась до Андрія... Ніхто серед рухливого натовпу не звернув на них жадної уваги.

**

Андрій виїхав до Марселя, його пароплав мав відплисти.

У поїзді він без упину думав, чому та гарна парижанка не залишила йому своєї адреси, ні не сказала свого прізвища. Йому було теж дивно, чому їй так подобалася його українська мова...

Про те, що вона була народжена в тій самій, що й він, прекрасній Україні, Андрій не дізнався ніколи.

ПРОЩІ ТЕЖ ЗМОДЕРНІЗУВАЛИСЬ

Скільки ж то років часу треба було богомільним прочанам з України чи з країн Центральної Європи, щоб відвідати в минулих сторіччях Рим чи Святу Землю! А наш пілігрімський літак вилетів о год. 14.30 з аеропорту в Нью-Йорку, щоб уже наступного дня приchalити у Вічному Місті.

У Бостоні ми затрималися, щоб забрати ще інших прочан, там зайшли до каплиці "Богоматері — опікунки повітреплавства" і склали обітницю відвідати всі місця, що їх освятила Пречиста своїм перебуванням на землі.

В годину після відchalення подано нам коктейл. Опісля слідувала вечера із п'ять страв, з шампанським. Ніч проминула у приемній дрімці в свіtlі місяця і мерехтливих зірок. Коли зійшло сонце, ми перебували вже над Азорами і зійшли з літака, щоб випити по склянці ананасового соку. В три і пів години пізніше ми були в Лісbonі, а ще за п'ять годин затримались у Римі. Оглянувші побіжно тамошні пам'ятки і святині, ми вийшли в двотижневу подорож по Ізраелі, Трансйорданії і Єгипті, що була нашою основною ціллю.

Після поділу Палестини лиш небагато святих місць залишилося по жидівському боці. У товаристві провідника їдемо до Назарету, підгірського містечка, де ангел звістив молодій дівчині, що їй призначено стати Божою Матірю. Звідтіль почало ім'я Марії свій тріумфальний похід по цілому світі. Від того часу чимало міст носять назву Марії: Меріленд в США, Мерілборо в Англії, Марієнбад в Чехії, Маріуполь в Україні, Санта Марія в Бразилії, Концепсіон в Чіле, Ассунсіон в Парагваї і т. д.

У церкві Благовіщення стоїть маленька капличка на тому самому місці, де за переданням стояв дім св. Йосифа. Нам майже ввіждається добрячий тесля, похилий над своїм варстатом, щасливий, що по довгих роках скитання в Єгипті може знову зажити мирно в своїй хаті з Марією та її сином.

Для нашої мандрівки понад Генезаретським озером найкраще було взяти за провідника Біблію; Ось Канаан, де Спаситель з любові до своєї Матері вчинив перше чудо; Тіберія, колись велике місто, де поблизу відбулася чудесна ловля риб; Магдаля, родинне місто розкайної грішниці Магдалини;

Ветсаїда, батьківщина Петра, Андрея і Філипа... На північному побережжі озера лежить Кафарнаум, що його вважав Ісус своєю другою батьківщиною та де вчинив чимало чудес. Побіч лежить місце славної нагорної проповіді. А яке незабутнє враження залишають руїни синагоги, де так часто навчав Спаситель!

Гайфа, швидко зростаюча пристань Ізраїля, є молодою, порівнюючи з Кафарнаумом. Це розквітлій, модерний порт, оточений могутніми фабриками. З гори царює над містом святыня Божої Матері.

Ціла Свята Земля займає всього територію 26.300 кв. кілометрів, отже там віддалі невеликі. Все стиснене на невеличкому просторі. Кілька годин їзди автобусом і ми зайжджаємо до найславнішого й найtragічнішого міста в історії людства — святого Єрусалиму. Заки покинути жидівську частину краю, ми відвідали гірську місцевість Аїн Карем, де жила св. Єлизавета; Марія йшла з Назарету, щоб її там відвідати. Це містечко таке ж миле, як його назва. Зеленню своїх садів різко відбиває від недалекої пустині, тієї самої, де закликав до покути св. Іван Предтеча. Франціскані побудували церкву св. Благовіщення на тому місці, де Марія склала найкращу з церковних пісень: "Величить душа моя Господа..."

Незабаром ми сиділи в люксусовім готелі "Король Давид" і з тераси споглядали через до-

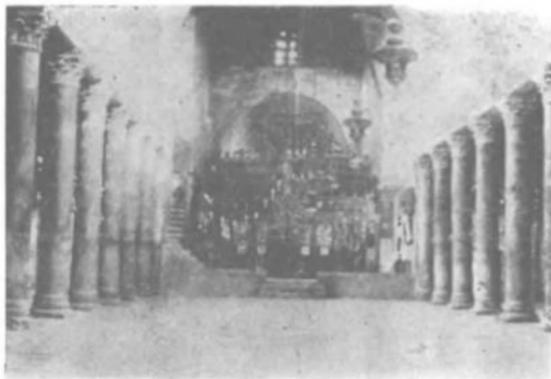

Вид на Єрусалим

лину Кідрону на жовтаво-сірі мури старого Єрусалиму. Один за одним снувались спомини. Мимо стільки хуртовин, які тут шалили, це місто все ще стоїть на тій самій скельстій горі, на висоті 700 метрів понад поземом моря. Внутрі його мурів, на площі всього 4 кв. кілометрів, відігралася драма, що стала зворотним пунктом у світовій історії. На згадку про це якийсь сум наповняє наші серця.

Ми прочани з того далекого краю, про який ще ніхто не знов в часи Христа. І ось ми теж злучилися з тим безмежним потоком пілgrімів, який тисячоліттями пливє сюди з усіх частин світу.

Входимо до міста Дамаськими воротами, що про них так часто згадується в Біблії. Нас мило вражає чистота й порядок на вузьких вуличках. Бачимо місце, де Христа судили й висмівали, йдемо попід аркалу "Це чоловік" і проходимо повз

Церква Божого Гробу в Єрусалимі

10 станцій Хрестої дороги, що розміщені вздовж гамірного базару. Протискаючись поміж крикливою юрбу, пригадуємо собі, що цим же шляхом проходив колись з важким хрестом на плечах Спаситель і тут зустрів свою Матір та Вероніку.

Чотири останні станції є вже в самій церкві св. Гробу. Ця базиліка поділена на три частини: грецьку, латинську й вірменську. Дванадцятьма ступнями виходимо на Голготу, де посеред каплиці вмурювана срібна плита; це місце смерти нашого Спасителя. Побіч висить ікона Божої Матері з серцем пробитим мечем болю; це те саме місце, де Пречиста тримала на своїх колінах і оплакувала мертвє тіло свого Сина.

Пополудні йдемо новою гарною дорогою до Гетсеманського городу. Сідаємо під старезними оливними деревами і глядимо вдолину на Золоті ворота, через які проходив Спаситель в тріумфальному поході в Цвітну неділю.

П'ять-шість днів вповні вистачають на те, щоб оглянути всі святі місця Єрусалиму: Церкву св. Анни, залю, де відбувалася свята вечеря, церкву Вознесіння, місце, де колись находилась святыня і т. д.

Автобусом їдемо до Єріхону і над Мертвое море, що в його соленій воді немає ніякого життя. Поворотна дорога веде через Йордан, при якому оглядаємо місце хрещення Ісусового.

Опісля крутою гірською дорогою їдемо до Дамаску, міста св. Павла. По дорозі до Бейруту затримуємося в Бібліос, найстаршому, оточеному мурами місту світу; вже перед 6.000 років жили там люди. Стаемо на замку хрестоносних лицарів і споглядаємо на руїни будівель єгипетських, фенікійських, асирійських, грецьких, римських і турецьких.

Коли ми відлітали з Бейруту, то бачили на горі могутню статую Пречистої — Опікунки Лібану, що простягає свої рамена широко над пристанню.

Наша дальша мета — це Єгипет, де колись була скрилася свята Родина.

В Каїро ми побували в церкві Втечі до Єгипту. Біля неї стоїть дерево сікомора, де мала колись відпочивати свята Родина. Очевидно, що оглянули ми теж сфинкса, піраміди й національний музей із скарбами фараонів.

Єгипет дбає про те, щоб прочани добре в ньому почувалися. “Знаєте — сказав нам директор туристичного бюра, д-р Могі Ель Дін Ель Шазі, — ми мухаммедані маємо велику пошану для Вашої благословленої Матері. Ми гордимося тим, що саме наш край — Єгипет прийняв її та її Сина перед 2.000 років”.

ФАБРИКА “ВТОПИЛАСЯ”

Робітники фабрики “Канадійська Індустрія”, що розміщена на березі ріки Детройт біля озера Ері, були свідками моторошного видовища.

Одного дня під час праці робітники відчули сильний струс. Два величезні корпуси фабрики здригнулися. Будови почали нахилятись, залізні склепіння ламатися.

Всі подумали, що це землетрус. Адміністрація дала негайно наказ вийти з приміщень і рятуватися.

Фабрика повільно “занурювалася” в землю, як потопаючий корабель. Робітники кинулися рятувати свої авта, запарковані поблизу фабрики. Це єдине, що встигли зробити...

Із страшим гуркотом і тріскотінням металу фабрика, врешті, “пішла” під землю. Загинуло при тому сім робітників.

Того ж дня викрилася таємниця цієї катастрофи. Фабрика була збудована на давно вже забутих соляних копальнях. Дощі утворили підземні озера, води порозивали соляні печери, які й не втримали важких фабричних споруд.

(п. п.)

З МУДРОСТИ ФІЛОСОФІВ

Раз помітили люди, що Діоген просив милостині в кам'яної статуй. “Я заправляю себе, щоб легше сприймати поставу людей”, — пояснив Діоген.

**
**

Філософ Зено навчав, що людиною кермує доля, якій вона не може опертися. Один з його слуг використав цю науку свого пана, обікрав його, а коли його спіймали на гарячому, боронився: “Я не відповідаю за мій вчинок, бо доля хоче, щоб я крав”.

— Так, слушно, — сказав філософ, — доля хоче, щоб ти крав і щоб за те був строго покараний”.

З циклу: Непересічні біографії

МИХАЙЛО ЛУЧКОВИЧ

Канада інший від Європи світ не лише цим, що тут інколи в травні падає сніг, а в лютому шаліє громовиця, але й тим, що тут не рідко зустрінете посла домініяльного парламенту за прилавком крамниці. Тож зовсім не дивуємося, зустрівши п. Михайла Лучковича з скринькою "Канада-драй", що він вносив з сусідньої кімнати, обслуговуючи гостя-покупця.

П. Лучкович тепер не послує, але був він послом у двох каденціях поміж роками 1925 — 1936, і дехто догадується, що його кандидатура може з'явитись теж і при наступних домініяльних виборах. А покищо він заробляє на прожиток, ведучи враз з дружиною чепурну крамничку т. зв. мішаних товарів, при 95 вулиці в Едмонтоні. Там він члено вітає кожного клієнта, крає ковбасу, важить цукор, видає здачі, — і сторонній ніколи й не подумає, що є в нього десь скріті більші скарби від тих заялозених дрібних долярів. Якщо з'єднаєте собі його довір'я, він витягне дбайливо бережені грубі альбоми, заліплени вирізками його статей і меморіалів, та перегортаючи картка за карткою говоритиме не про себе, — все особисте прийдеться вам сило-

міць з нього тягнути, а про українську справу, наші національні змагання, велич нашої історії. Вам просто вірити не хочеться, що цей великий ідеаліст виріс у чужому оточенні, не чуючи в молодості українського слова.

Батьки п. Михайла Лучковича походили з Лемківщини, з Нового Санчу, а сам він народився 1892 року в містечку Шамокин у Пенсильванії. Батьки-робітники зранку до пізньо-

го вечора працювали, щоб, додобившись, запевнити краще життя своїм дітям. Доробилися й купили готель, але за той час діти забули рідну українську мову.

П. Лучкович розповідає, що, приїхавши на студії до Едмонтону, він не розумів ні одного українського словечка. Щастя хотіло, що по закінченні університету він дістав учительську працю в одній з місцевостей Алберти, де учнями були майже самі українці. Чуючи українське прізвище вчителя, вони почали говорити до нього українською мовою. Коли ж він не розумів, вони ввічі з нього сміялися. Це так йому надокучило, що він вирішив за всяку ціну вивчити мову. Не було кому пояснити йому правил, ні слів, до всього приходилося доходити власними силами. І досі тямить, скільки то мав мороки, щоб розчолопати, що значить слово "нівроку".

Учителював п. Лучкович до 1925 року, беручи живу участь у громадсько-політичному житті. У тому році виборча округа Вегревіл вибрала його послом до парламенту в Оттаві.

З періоду свого десятирічного послування п. Лучкович міг би розповісти чимало цікавих переживань. Одне з них викликало колись сенсацію і живий відгук у нашій краєвій та за кордонній пресі. Це було в 1932 році. Канадський парламент вислав тоді п. Лучковича як делегата на конгрес "Інтерпарламентарної України" в Букарешті.

Була це незвичайно впливова міжнародна установа, що об'єднувала послів майже з усього світу. Посол Лучкович був єдиним представником Канади, бо інші члени делегації мусили залишитися в Паріжі, де теж була в той час якась конференція. В останній хвилині виявилося, що не може прибути теж ніхто з англійських послів, бо там саме відбувалися вибори і кожний стежив за своєю виборчою округою. Отже англійський парламент вислав п. Лучковичеві повновласті презентувати в Букарешті всю британську імперію.

Учасників нарад Унії прийняв на офіційній авдіенції румунський король Карло. У великій прийомній королівській залі стали окремо члени делегації кожної держави. Король кинув оком на залю і, не заваживши англійської делегації, запитався свого ад'ютанта, де є англійці. Ад'ютант вказав на посла Лучковича, що стояв сам один (в інших делегаціях було по кілька й кільканадцять осіб). Король відразу підійшов до нашого посла і, представивши йому свого престолонаслідника кн. Михайла (тоді 7-8 річного хлопчика), почав випитуватися, чому не прибуло більше делегатів. Діставши вияснення, король передав привіт репрезентованій п. Лучковичем імперії та запитався, якою проблемою він найбільше цікавиться в Румунії. Яке ж неприємне було здивування короля, коли п. Лучкович відповів: — Я з по-

ходження українець і найбільше мене цікавить питання, які права мають в Румунії національні меншини, зокрема меншина українська.

Від немилої несподіванки король почевонів по самі вуха та став поспішно розказувати, що румунський уряд докладає всіх зусиль, щоб розв'язати цю справу якнайуспішніше.

Очевидно, посол Лучкович був заздалегідь поінформований буковинськими парляментарними репрезентантами сенатором Михальським і послом Залозецьким про всі зловживання румунської адміністрації та про екстермінаційну політику румунського уряду супроти українців. Король догадався про це з перших слів п. Лучковича і тому й так почевонів сердега.

Вертаючись з Румунії, п. Лучкович заїхав до Галичини і там у товаристві українських послів міг оглянути ще живі сліди недавньої пасифікації. В готелі Жоржа у Львові відбулась його зустріч з представниками західно-українського громадського і політичного життя. Для Польщі ця візита п. Лучковича була також дуже небажана, але не могла ж вона заборонити в'їзду представників могутньої Англії, якій завдячувала своє існування.

Під час свого побуту у Львові посол Лучкович мав чотири довші розмови з Митрополитом Андреєм і досі не може забути вражень, які мав з цих зустрічей. — Це була найінтелігентні-

ша й найбільша людина, яку я будь-коли зустрічав у моєму житті! — говорить п. Лучкович. А зустрічав він тих визначних людей чимало. Навіть під час тієї самої подорожі говорив у Лондоні з великими британськими мужами Мек Доналдом та Лойд Джорджом.

Зложивши свій посольський мандат, п. Лучкович не перестав цікавитись політикою і досі вміло втримує всі свої міжнародні зв'язки. Канадський і американський парляменти й поодинокі державні мужі й посли дістали від нього десятки меморіалів в актуальних українських справах.

Ось перед нами два листи през. Айзенгавера з 1952 року до п. Лучковича. В одному з них пише президент: "Я на сто відсотків погоджуся з Вашою аналізою комунізму як фанатичної віри й потребою нашої оновленої посвяти демократичним ідеалам..."

"Ще ніколи досі не було так легко ставити української справи в міжнародній площині, — говорить п. Лучкович, — бо ніколи ще українська проблема не була так тісно пов'язана з інтересами західних держав. На жаль, за часів моого послування ґрунт був куди менше пригожий. Я знати би тепер, як промовляти в парляменті..."

А покицьо він робить іншу роботу, здавалось би, далеку від його давнішої діяльності, та все таки так тісно з нею пов'язану: працює як письменник-перекладач. Кажемо — пись-

менник, бо ж його переклади— це справжня творча праця і справжнє співавторство, якому завдають багато успіху перекладені твори.

Це п. Лучкович є перекладачем славної книжки Миколи Приходька “На роздоріжжях смерті”, що з'явилася під заголовком “Один з п'ятнадцять мільйонів” рівночасно в канадськім та американськім виданні. За неї її автора вибрано членом “Де Интернейшенал Марк Твейн Сосіеті” (має всього 46 членів!), що його головою є син Марка Твейна, а почесними членами В. Черчіл, дюк Віндзору і багато інших найславніших мужів. Передмову до видання написав Бедел Сміт, колишній посол США в Сов. Союзі і теперішній секретар през. Айзенгавера, а найславніший американський критик Стерлін Норт назвав його “незабутньою і близкую написаною книжкою, що тримає читача в напрузі від початку до кінця”, поручаючи її читати всім, хто

не хоче, щоб НКВД застукало в його двері.

Тепер п. Лучкович працює над перекладом і пристосуванням до способу думання американського читача прекрасного роману з життя канадських українських поселенців — “Сини Землі” Іллі Кирика. Він вірить, що з цією книжкою Кирик увійде в історію канадської літератури.

Коли ми побували в кімнаті п. Лучковича, його стіл був захищений рахунковими книгами й фактурами, бо цілий день він мусить працювати на свій прожиток у ділянці, яка його цікавить мало. Пише й перекладає досвітками та пізнями вечорами. Його очі почервонілі, лице зблідле й волосся вкрите сивиною. Але на лиці грає постійна усмішка — вдоволення людини, яка тихо, але вперто простує до цілі, що повинна бути всім нам спільнотою: виведення української нації на світові рейки.

М. Колянківський

Декілька питань

1. Які великі люди народилися в роках: 1749, 1759, 1769 і 1814?
- 2. Від чого походить слово “фіякер”? — 3. Що це таке “гагіология”? — 4. Завіщо заміняли англійці в німців острів Гельголянд?
- 5. Чому евкаліптуси творять “ліси без тіні”?

Порівняйте своє знання з відповідлю на стор. 22.

АТОМОВОЮ СИЛОЮ ВПЕРЕД!

Це наказ, що тому три місяці вперше пролунав на морі. Перший в історії мореплавства атомовий човен вилів з американської пристані на пробний рейд, маючи на чердаку десять старшин, 95 матросів та 60 фізиків, хеміків й інженерів. По декількох днях він повернувся до маленької пристані Гротон у штаті Коннектікат, і його капітан та фахівці-обсерватори склали американському урядові таємні звіти про це перше застосування атомової потужності сили в комунікації. У короткому пресовому комунікаті було сказано тільки, що „Навтілюс“ був на морі 148 годин, проїхав простір 2.000 кілометрів та 50 разів занурювався у воду.

Назовні „Навтілюс“ нічим не відрізняється від звичайного модерного підводного човна. Але його велетенські машини не зуживають ні вугілля, ні оліви. Невеличка кількість урану витворює таку енергію, що просуває 90 метрів довгий корабель, поємності 3.000 тонн, зі скорістю 25 до 30 вузлів (46 до 55 кілометрів) під водами

океану. Скільки тисяч миль може проплисти „Навтілюс“, не доповнюючи запасу урану, — це тайна американського морського командування. Знаємо тільки, що він може облисти довкола землю, не причалюючи до ніякої пристані.

Історія атомового човна куди раніша, ніж відкриття атомової енергії. Вона починається в часах першої світової війни із скромного мешкання в Шікаго, де з своєю родиною жив кравець-емігрант, Ріковер. Його син, Гаймен-Джордж, ходив до школи, але, на клопіт батькам, був ненайкращим учнем. Шкільна программа мало цікавила молодого „Ріка“ — так звали його товариши. Куди цікавішим був „Навтілюс“ Жюль Верна, де розказується про підводну подорож довкола світу.

Ні товариші, ні професори не любили Ріка. Він був мовчазний самолюб, неприступний і нетовариський. Не любив товарищих забав, не цікавився спортом, не тужив за розвагами. Жив у світі своїх книг та своїх мрій.

На вісімнадцятому році життя здійснилося одне з його ба-

жань: він став учнем морської академії.

Людина діла

Для Ріковера почався нудний і повільний шлях пересічного морського старшини. Спеціальністю його стає електротехніка. Своє знання поглиблює численними кореспонденційними курсами. Деякий час служить на старому підводному човні і тоді наглядно переконується, якою ще далекою є дійсність від "Навтілюса" Жюля Верна.

Він осягає ступінь капітана. Його електротехнічне знання, пильність й організаційні здібності дають йому можливість зайняти врешті один з вищих постів у Вашингтоні. Але й там переконуються швидко, що він не надто мiliй співробітник. Працьовитий, але й безоглядний, поганий дипломат. З перших днів своєї нової праці веде завзяту боротьбу з бюрократією, відкликуючись постійно до найвищих зверхників, хоча б це вело "через трупи кількох адміралів", — як про нього говорили. Працює по 17 годин денно й від своїх співробітників вимагає того самого. Не шанує давніх моряцьких традицій і часто в своєму бюрі підчинює сотника поручникові, якщо поручник краще розбирається в справах. Отже не диво, що має чимало ворогів.

І товарищи праці, і зверхники просто віджили, коли нарешті, в 1946 р., Ріковер добровільно згодився перебрати керівництво групи молодих старшин, яка

зайнялася вивченням можливості застосування атомової енергії в мореплавстві. Його осідком стає тепер відоме атомове місто Овк Рідж.

На шляху здійснення снів

Вже по декількох місяцях студій Ріковер переконався, що атомова енергія може бути по-гінною силою для кораблів. Але його ентузіастичні звідомлення зустрічали лише іронічні усмішки у Вашингтоні. Його уважають непоправним фантастом. Щойно коли про його спостереження висловився з признаком відомий атомовий фізик, проф. Теллер, Вашингтон дещо поважніше почав розглядати його проекти. Все ж тривало ще добрих кілька місяців, поки врешті 1 травня 1948 р. Атомова комісія дала дозвіл на приготування до будови атомового підводного човна.

Нарешті Ріковер дістав потрібні кредити й фахівців та міг почати будову лябораторій, заключуючи контракти з величими приватними фірмами. Водночас прийшлося йому переборювати ще не одну трудність та зводити не одну боротьбу з упередженнями й підкупствами.

В тому часі Ріковер проходив приписані у війську лікарські оглядини. Молодий психіатр поставив йому такі питання:

— Чи ви любите свою працю?

— Ні, — була відповідь.

— Чи ви ціните людей із
свого оточення?

— Hi!

— Чи ті люди люблять вас?

— Hi, — сказав Ріковер.

Лікар-психіятр довго думав, заки поставив оцінку: "Психічно нормальний".

Він мав чимало слухності, бо Ріковера ні на хвилину не покидала півбожевільна думка: збудувати "Навтілюса". І лише тій його безприкладній впертості можна завдячити, що 14 червня 1952 р. почато будову першого атомового човна.

Президент Трумен сказав тоді у своїй промові: — „Навтілюс” є передвіском атомових вантажних кораблів, атомових цивільних літаків і атомових електростанцій для нашої індустрії, наших мешкань і фарм..."

Але численні закордонні військові атташе, які в той час сиділи на почесній трибуні, думали що інше: „Навтілюс” може переплисти впродовж 5 днів Атлантичський океан ні разу не випливши на поверхню; під час війни він може знищити цілу валку кораблів і втекти, заки противник могтиме почати оборону; він може продістатися через Дарданелли до Чорного моря і там випустити свої атомові торпеди; йому може протиставитись тільки другий атомовий човен...

Єдиною потіхою для військових обсерваторів було те, що будова такого човна триватиме довгі роки.

Перегони з часом

Але вони не доцінили Ріковера. Впродовж днів він робив те, на що інші потребували б місяців. З безстрашною енергією і самопевністю переборював всі труднощі.

Частина "Навтілюса", задля безпеки, будувалася в пустині Ідаго. Над іншими частинами прийшлося працювати внутрі великої стальової кулі, щоб на випадок експлозії не вилетіті в повітря поблизькі оселі. Кожніська плита, кожніська шрубка були випробовувані сотні разів. Двадцять двоє добровольців провели кільканадцять днів під лікарським доглядом у щільно замкнутій камері, щоб перевірити систему допроваджування кисню.

У грудні 1951 р. потонув під час бурі на Лія-Манші корабель "Флайнг Ентерпрайз". Його капітан, данець Карльзен, до останньої хвилини не хотів зійти з чердака. Всі, хто в той час із стриманим віддихом слідкував за геройською боротьбою капітана, не догадувались, що той корабель був навантажений металем "цирконіум", конечним для будови "Навтілюса". До того часу цей рідкісний метал видобували в Бразилії та перероблювали лише у Гамбургу. Ріковер не зневірився. Він склікав на нараду американських промисловців і до кількох місяців той самий метал тоннами видобували й перероблювали в самій такі Америці.

Винахідник "Навтілюса" мав стільки ворогів в американському морському штабі, що там двічі спротивилися номінації його на адмірала флоти. Треба було щойно безпосереднього втручання публічної опінії і самого президента Айзенгавера.

День 18 січня 1955, коли "Навтілюс" виплив на води океану, був для Ріковера величким днем перемоги. Його мрія здійснилася, але його діяльність ще не завершена: він дістав нове завдання — збудувати першу атомову авіоматку. Е. В.

ЖИТТЯ В ПОСТИЙНІЙ ТРИВОЗІ

Високі партійні достойники советської Німеччини, на зразок своїх російських зверхників, дбають про свою безпеку.

Коли має проїздити спеціальний поїзд Вільгельма П'єка, то вже кілька годин наперед стоять здовж рейок, у віддалі 100 метрів один від одного,sov'єтські поліцисти, всі мости дістають подвійну охорону, а всі відповідальні за переїзд залізничні службовці працюють у замкнутих на ключ кімнатах, щоб на випадок саботажу не мали змоги втекти.

Заки П'єк зайде до театру, таємна поліція оглядає докладно цілий театральний будинок, а під час вистави між публікою роїться від агентів. Кожний, хто відвідує П'єка в його бюрі, мусить пройти п'ять поліційних перевірок. Також почає є спеціально цензорована.

Іншого німецького сов'єтського достойника, Вальтера Ульбріха, постійно супроводять 30 поліційних службовців. Вийджаючи будькуди, він бере з собою всю їду та свою довіре-

ну кухонну службу, щоб його не отруїли.

Дуже боязливою є Гільда Бен'ямін, міністер справедливості. Вона щоразу міняє шоферів та реєстраційне число свого авта. Перед її кімнатою день і ніч стоять на сторожі двоє поліцистів, які супроводять її аж до того місця, де сам "ціар пішкиходить".

Для літнього відпочинку німецьких сов'єтських достойників призначений окремий острів Гіddenзее, довкола якого кружляють весь час поліційні моторові човни. Зимовим курортом є для них Обергоф у Тюрінгені. В кухнях тамошніх палаців сидять поліційні агенти, які бережуть перед затроєнням страци та пробують їх на десять хвилин раніше, заки сяде до столу советська еміненція. Минулої осени трапилось, що Вальтер Ульбріх залярмував під час обіду сторожу, велів ув'язнити куховарку, а юшку віддав аналіз експертів. Виявилось, що це був невинний вивар з раків!

(с. м.)

ПОЗДОРОВЛЯЄМО З ЮВІЛЕЄМ

Наше видання гордиться тим, що в ряді своїх визначних читачів і прихильників має Високодостойного Владику Ніля Саварина, Екзарха Західної Канади, який у цьому році відзначає п'ятдесятліття свого народження.

Преосв. Ніль народився 19 травня 1905 р. в місті Старий Самбір, у Галичині. Вчився в гімназіях у Перемишлі й Ст. Самборі. У 1922 році вступив до монастиря О. Василіян в Крехові і в 1924 р. зложив перші монаші обіти. Закінчивши філософські і богословські студії, прийняв у 1931 р. св. Тайну священства з рук перемиського єпископа Йосафата Коциловського. Після короткого душпастирювання в Кристинополі, о. Ніль в 1932 році виїхав на місійну працю до Канади. Десять років перебуває о. Ніль в Мондері, навчаючи молодих василіянських студентів та рівночасно душпастирюючи в довколишніх колоніях. Змолоду цікавить його журналістично-письменницька праця, тому журнал „Світло“ знайшов у ньому талановитого співредактора й автора численних статей та книжечок. Його непересічні прикмети духа, побожність, лагідність і тактовність з'єднують о. Нілеві швидко любов і пошану. У 1938 році одержує номінацію на ігуме-

на мондерського монастиря, а в 1943 р. на Єпископа-помічника Впреосв. Кир Василія Ладики. П'ять років працює Владик Ніль у Вінніпегу, а з хвилиною поділу Канади на три Екзархати переноситься на постійний осідок до Едмонтону, маючи під своєю юрисдикцією провінції: Альберту, Брит. Колюмбію та територію Юкону. За сім років важкої праці Впреосв. Владики Ніля Західній Екзархат роззвів

буйним релігійно - національним життям. Вже завдяки дотеперішнім осягам, Кир Ніль зарахується до числа великих Владик української Церкви.

Редакція "Ми і Світ" широ

поздоровляє Іх Високопреосвященство Владику Нілю з Ювілеєм та бажає Божого благословення і сили в дальшій праці для спасення душ і добра українського народу!

АНРІ МАТИС — ЧАРОДІЙ СВІТЛА Й КОЛЬОРУ

У перших днях листопада 1954 р. перестало битися серце Анрі Matica, що його загально вважають найбільшим майстром сучасності. Він помер, залишаючись молодим до останнього свого віддиху, дарма, що було йому вже 85 років.

Незрівняний кольорист, він заєдно шукав у своїх працях найрізкіших контрастів, залишаючись все гармонійним.

Анрі Matic народився 1869 р. в Като (Північна Франція) з напів селянської флямандської родини. Замолоду студіював право, але тоді вже живо цікавився майстерством. В тому часі починається його велика прि�язнь з імпресіоністами Моро й Марке. У своїй творчості він був наче продовжуващим імпресіонізму, хоч ніколи його не наслідував. Цим створив новий мистецький напрямок, т. зв. фовізм, — першу майурську революцію нашого століття. Кар-

тина "Радість життя", яку він намалював біля 1900 р., відкрила світові великого майстра. Подорожі на Корсику, до Марока й до Ніцци запліднюють його творчість таким багатством кольорів, якому немає рівні в дотеперішній майурській творчості. Побачивши вперше схід сонця в Ніцці (це був 1916 р.), Matic сказав: "Мое щастя немислимое, якщо щодня не бачити цього світла!"

Він вернувся на постійний побут в околиці Ніцци 80-літнім старцем. На Блакитному побережжі, у Ванс, він залишив щедрев своєї творчості — розмальовання тамошньої каплиці, що йогоуважав найкращим своїм твором та вершком мистецьких шукань цілого свого життя.

Matic — це чародій світла й кольору, що грають і переливаються, створюючи в його картинах неперевершену симфонію краси й радості. (мк)

I. Чайковський

ДО СКЕЛЬ ТУРКЕСТАНУ

(Пам'яті Олексія Федъченка)

Прослідження Середньої Азії почалося доволі пізно, бо аж у половині минулого сторіччя. Одним з перших і найвідоміших дослідників тих країв є українець Олексій Федъченко.

Вже два роки він перебував у басейнах рік Зеравшан і Сир-Дарії, прослідуючи довколишні пустелі й оправцюючи в Ташкенті зібрані матеріали, коли це доручено йому стати в проводі ще однієї, більшої, як всі дотеперішні, експедиції. Йшлося про дослідження теренів, де до того часу не стояла ще нога жадного європейця. Федъченкові було тоді всього 27 років, але його ім'я вже славилося в науковому світі. Вірним другом і співробітником була йому дружина Ольга, теж спеціялістка у природознавстві.

Був червень 1871 р., жаркий і посушливий. Вже виїздячи з Ташкенту, невеличка експедиція: їздці, арби й ландари, де примістився Федъченко з своїм науковим устаткуванням, —зняла таку куряву, що годі було розплющити очі. Дорога була найгіршої якості: западини, вибої, діряви дерев'яні містки, з яких інколи треба було друками виважувати колеса. Річку Анг-

рем прийшлося проїздити вбрід, при чому ледь вуха видно було коням з води.

Найближчою метою експедиції було туркестанське містечко, "ключ до Фергани". Ходжент, розташований на південному березі ріки Сир-Дарії. Дальше на північ простяглися скелісті узгір'я Могол-Тав. У Ходженті прилучився до експедиції початок охорона з чотирьох козаків.

Тримаючись ріки Сир-Дарії. подорожні пішли в східному напрямку. Це була полоса густо заселена й незвичайно врохайна: безпереривне пасмо садів та управних піль. Недарма ж цю смугу землі народ звав "благословеною". Але ця райська країна була всього на два кілометри завширшки; на стільки лише встигала зрошувати річка. Далі на північ і південь палаючими язиками вдиралася пустеля, щораз покриваючи прирічкову зелень жовтим піском.

Віддалившись від русла Сир-Дарії і перетягши впоперек численні дрібніші притоки Ісфарі і Сохи, дослідники дійшли до Коканду, столиці кокандського ханства. Там треба було взяти дозвіл на дальшу мандрівку. Хан не лиш дозволив, але й дав

ще експедиції супровід з восьми джигітів, під проводом каравл-бега.

З Коканду завернув Федъченко відразу на південь, куди манили його високі скелі. Дійшовши до містечка Ісфара, пішов вдовж берега річки тієї самої назви, щоб дійти до пасма Туркестанських гір, з якого вона випливає. Подорожні експедиція проходила через оселі кокандських монголів, що зеленіли деревами айв, персиків, грецьких горіхів, а також вишень, яблунь і тополь. З усімі помірами треба було критися перед тубільцями, бо вони були дуже підзорливі та навіть у невинній магнетичній голці добавачували чари.

З джигітами, що їх дав хан, був чималий клопіт. Дійшовши до піdnіжжя гір, вони відмовлялися йти далі, кажучи, що там немає вже доріг, що гори --дикі й неприступні та що скрізь загрожують напади місцевого населення.

Але всі ці застрашування тільки загострили бажання Федъченків збагнути тайни сповитих хмарами шпилів. Дорога була дуже погана, але все таки прохід був. Особливо важко було пробиратися просміком Джиптик. Пройшовши його, дослідники заночували побіч кокандської оселі. Від них Федъченко дізнався, що річка, над якою вони саме перебували, випливає з недалекого льодовика. Він без вагання спрямував туди експедицію.

З шумом і клекотом спливала річка зі стрімких скель, переливаючись каскадами з порогу на поріг. Все вище й вище піднімалися дослідники, аж поки не заступив їм дорогу обріє високого на 24 метри льодовика. Джигіти відмовилися йти далі і у стіп льодовика прийшло заночувати. Наступного дня пішли на льодовик самі Федъченки і геолог-українець Щуровський, що його прізвищем і назвав Федъченко цей льодовик. Дослідники пройшли по льодовику всього кілька кілометрів і вернулися, бо не мали влаштування і потрібних одягів, щоб на ньому заночувати. Вертаючись, збилися з дороги і довго блукали поміж моренами і стрімкими потоками.

Вернувшись до піdnіжжя Алтайських гір, подорожники дійшли до містечка Шахимардан, що лежить при зливі двох річок Аксу й Карасу. Федъченко затримався там довше, роблячи поміри та збираючи природничі експонати. Це околиця дуже вроjkайна й багата на рістню й звірину. Впродовж шістьох днів сама лиш збірка комах збагатилася на 1700 нових відмін. Федъченко робив звідтіль і довші мандрівки, наприклад, до гірського озерця Курбан-куля та на гірські верхи. Важливою з наукового погляду була його мандрівка долиною річки Аксу в гори Алтаю, до просміку Караказик.

У своїх звітах Федъченко докладно описав рістню та зві-

ринність тих сторін. Склони тамошніх гір вкриті деревами й кущами, розкинутими далеко один від одного. Лиш над берегами річок є вузькі густіші лісові полоси. Звіринний світ тут напричуд убогий.

Мрію Федъченка було продістатися в Памір, про який він наслухався стільки легенд. Скелистими бездоріжжями подорожні дібралися до найдогдінішого просміку Тенгіс-бай. Перед їхніми очима розкрилася незабутня панорама: південний схил Алтайських гір, а далі простора долина, яку замікав могутній скельний вал "Даху світу" (по тубильчому — Бам-і-дунеа). Все це були хребти й шпилі до того часу ще не позначені на географічних картах. Спustившись вниз, дослідники розтаборилися над річкою Казилсу, у підніжжя гірського хребта, що його Федъченко назвав Заалтайським.

На перепоні дальшому пропуванню експедиції станула тверда заборона начальника кокандської фортеці, токсаби Ізмаїла. Не допомогли ні просьби, ні подарунки.

Для Федъченка це був болючий удар. Йому не пощастило зробити останнього кроку до вимріяної країни, який увінчував би всі його труди. Гіркою потіхою було те, що й маючи дозвіл, мандрівники не могли б далеко зайти, бо недоставало їм і виряду і харчів. Федъченко був примушений вернутися до Кичин-Алай та, обходячи півколесом на Ош, Андіжан і Наманган, прибув до Ташкенту.

Наука оцінила труди Федъченка. Сьогодні найбільший льодовик поміж Заалтайським хребтом і Паміром позначений на картах назвою — льодовик Федъченка.

**

Федъченко не вдоволився здобутками своєї експедиції й добайливо підготовлявся до нової подорожі. Заки вибралася вдруге, виїхав на деякий час з дружиною до Швейцарії, щоб там заправитись у високогірських мандрівках. На льодовику Монт Блянку ждало його нещастя: він згинув під час самітної мандрівки, заскочений сніжним буревієм.

Відповідь на питання з стор. 13

1. Гете, Шіллер, Наполеон, Шевченко. — 2. Від паризького дому під патронатом св. Філікрія, де в 17 сторіччі можна було винаймати вози. — 3. Наука про святих (в грецькій мові: "гагіос" — святий, "логос" — слово, наука). — 4. За острів Санзібар біля Східньої Африки. — 5. Тому, що їхні листки ростуть прямовісно.

З життя рослин

ТРОЯНДИ

Здавна троянду (рожу) вважають щасливою квіткою, квіткою кохання. З неї сплітали вінки, вшановуючи ними переможців. У Персії, де вперше почали вирощувати ці квіти, багато віків тому створено поетичний образ слов'я, що захокався в троянду.

З Персії завезено троянди в Грецію. Під час вроочистих свят древні греки прикрашали гірляндами троянд свої палаци, храми, статуї богів.

У древньому Римі на початку літа влаштовувано день троянди — день поминання всіх померлих. В епоху розквіту могутньої римської імперії на уроочистих святах визначна знать усе прикрашала трояндами. Відомо, що на одному з бенкетів римський імператор Нерон на-

казав зробити дощ з пелюсток троянд і вони сипалися на гостей з відкритої стелі, немов з неба.

Цікаво, що імператор Геліобаль, зібравши одного разу до себе своїх придворних і патриціїв, в яких вбачав таємних ворогів, наказав закрити всі виходи з залі і засипати гостей дощем з троянд. Всі вони загально загинули від п'янкого горю (запаху) ніжних квітів.

В наш час культура троянди поширилась у всьому світі. З квітів їх, як відомо, здобувається також прекрасні етеричні (ефірні) олійки. Для одержання одного кілограма олійку потрібно 500 кілограмів пелюсток троянд. Але кількох крапель трояндowych олійків досить для одержання чудових парфумів.

ДЕРЕВА — ГІГАНТИ

Серед багатьох дерев — гігантів, що ростуть на земній кулі, найбільшим є екваліпти і секвойя. Вони досягають заввишки 150 метрів. Цікаво, що таке могутнє дерево виростає з насіння завбільшки в макове зернятко.

У світі відомі гігантські секвойї віком по 4.000—5.000 років. Щоб уявити собі довголіття такого дерева, варто взяти для прикладу хоч би секвойю, віком, скажімо, 2.700 років. Це

дерево вже росло і шуміло задовго до нашої ери, коли ще закладано стіни “Вічного Риму”. В той давній час така країна, як Еспанія, була напівдика і незаселена. Минули віки. Еспанія перетворилася в могутню державу, знамениті мореплавці якої відкривали землі і світи.

Секвойї, яка росла на невідкритій ще землі, було 745 років, коли народився Спаситель світу, Ісус Христос. Йй було майже 1.700 років, коли в зо-

лотоверхому Києві сидів на престолі великий князь Володимир. Секвойя мала понад 2.000 років, коли жили ще пра-діди Христофа Колюмба. Минав час. Вона росла під вітрами й грозами. І от еспанці прийшли на батьківщину секвойї, віт-крили Новий Світ. І знову пройшли віки. Скільки вмерло і на-родилося за цей час поколінь!... А секвойя стоїть і стоятиме ще

багато віків, може й тисячо-літь.

Яке справді довговічне життя!

Секвойя, як говорить наука, в далекі часи росла в Азії, Европі і навіть Гренландії. Уціліла вона тільки в Каліфорнії.

Вчені знаходять нині в землі скам'янілі трупи дерев-гігантів, по яких вивчають життя нашої планети.

З БІОГРАФІЇ КОМПОЗИТОРА

Розповідають, що знаменитий композитор Вольфганг Моцарт, коли йому було всього лише три роки, сідав за фортепіано і маленькими пальчиками перебирає клавіші. Гра на інструменті так захоплювала хлопчика, що він годинами вдало піл-бирає терції і квінти.

Дитиною він навчився грати складні п'еси і навіть сам написав концерт для фортепіано. Маленького композитора приводили до відчаяю клякса, які він робив: творити свою музику хлопчик почав раніше, ніж навчився писати ноти. І дивно, що твори його були написані за всіма правилами теорії, які підказував музикальний геній.

Батько Моцарта — провінці-яльний скрипаль з міста Зальцбурга — зробив подорож з та-лановитим сином, і всюди він викликав величезне захоплення своїм обдаруванням. Видатні композитори того часу були

вражені музикальним генієм юного Моцарта.

В 13 років він написав першу оперу, яка не була поставлена лише через те, що деякі видатні композитори протидіяли цьому, боячись його конкуренції. В 14 років, перебуваючи в Італії, Моцарт написав другу опера — "Мітрідат" яка принесла йому величезний успіх. Поети багатьох країн присвячували композиторові оди й вірші. В честь Моцарта була вибита медаль з його зображенням.

Відомий композитор Гассе сказав тоді про Моцарта: "Цей хлопчик змусить забути нас усіх". Ці слова були пророчі. Моцарт став знаменитим, зат-марив багатьох своїх сучасни-ків. Він створив чимало опер, камерних та інструментальних творів, які здобули широке визнання і любов у всьому світі. Останній твір Моцарта "Реквієм" був його лебединою піснею.

Юр. Калинич

ПАРИЖ, ЩО ЙОГО НЕ ЗНАСТЕ

Мій приятель кльовн

Одного разу Амбруаз запізнився і не виїхав з нами. Коли ми ввечорі повернулися з прогулки, Амбруаз мав збентежений, але щасливий вигляд. На лівій щоці був він подряпаний, на бровах мав сліди білої акторської фарби.

— Ти чому не поїхав з нами? — спитав я Амбруаза.

— Я вже не зможу їздити. Я домовився з господарем, що буду працювати в ательє. Я тепер кльовн.

— ?

— Так, кльовн. У цирку.

— А що жа чому подряпана? Наслідок розмови з господарем.

— Ні, наслідок розмови з жінкою. Вона не хоче, щоб я був кльовном.

Але Амбруаз все таки став кльовном і тепер разом з партнером виступає щовечора в найбільшому паризькому цирку. Ви можете побачити його ім'я і фотографії на афішах.

Не треба думати, що це прийшлося так легко.

Поперше — ремесло кльовна вимагає постійної зміни того, так, би сказати, циркового сюжетного матеріалу; не можна з одним і тим самим “номером” виступати без кінця. Подруге, — ремесло кльовна має свої старі, як світ, форми й традиції (дурень і розумний або, за цирковою термінологією, кольоровий і білий кльовни). Отож у ці традиційні персонажі й форми конечно треба вкладати новий сюжетний матеріал. А ця сторона є дуже обмежена; рятуете, що до кльовнади вносить музична ексцентрияда. Для того треба вміти грati, а щоб вміти треба навчитися. Спробуйте, прошу, після робочого дня робити вправи на саксофоні, басі або навіть на турецькому барабані, коли ви мешкаєте в одній кімнаті з дружиною і трьома дітьми і ваші сусіди не є аматорами ні саксофону, ні басу, ні навіть скромного барабану.

Коротше, одного разу мадам Амбруаз заявила своєму чоловікові ультимативно: або він зверне всю свою увагу на поліпшення декораторської діяль-

ности і діб'ється підвишки від господаря та перестане займатися витяганням верхнього "фа" із саксофону, або вона поїде до Бретані помагати матері пологи буряки.

Зі свого боку господар будинку попередив Амбруаза, що він не може стерпіти, щоб у його мешканні кожного дня мучили котів. Амбруаз намагався переконати впершого нормандця, що то не коти, а благородний саксофон-альт, але господар не хотів слухати.

— І знаєш, що я зробив? — спітав мене Амбруаз. — Я переніс все своє циркове майно до нічного сторожа одного будівництва. Там ми з партнером робили свої вправи. Сторож був нам вдячний за товариство, з ми йому. Тільки біда в тому, що ми мусіли наші вправи супроводити принесенням червоного вина і... словом, знаєш, виходили деякі родинні непорозуміння.

Так тривало два роки. Пояження врятував конкурс амато-рів-кльовінів, на якому Амбруаз

з партнером дістали друге місце і пропозицію праці в мандрівному цирку. Друге місце — це добре, але мандрівний цирк — це гірше. Родина Амбруаза не звикла до життя на колесах — це перше, а друге — рідна, друзі, своя кімнатка... В усюком разі все ж завелися знайомства, за ними можуть піти й інші. Амбруаз залишився в Парижі, але партнер його покинув. Правда, скоро знайшовся інший, але знову стара біда, знову проби, знову все з початку.

Все ж таки час від часу Амбруаза почали запрошувати то на імпрези, то на народні гулянки, то до приїжджих цирків.

А тепер, та ж ви самі бачили фотографії Амбруаза в постійному парижькому цирку. Він є там цілий рік, нікуди не виїздить, з ранку до обіду — в нашому ательє зі слідами фарби на обличчі, і кожний раз з новими цирковими анекдотами.

Мешкає він там же, в одній кімнатці з дітьми і дружиною, яка вже не хоче збиратися до мами в Бретань полоти буряки.

Під ногами... також Париж

Чи ви знаєте Елізейські поля в Парижі? Безперечно, ви їх знаєте. Неонові реклами, акуратно підстрижені дерева, що створюють перспективу зелені (вдень) і вогнів (увечорі) в напрямку до Тріумфальної арки, до Могили Невідомого Воїя. Площа Етуаль зіркою розділяє відстань між передмістям Нейїль і пишними будівлями Конкорду.

Точнісько таке саме розгалуження ви знайдете під землею. Такий самий точнісінько порядок усіх підземних скерувань, ту саму копію паризької поверхні. Хочете?

...Наше авто працює в цілому Парижі. Ми зупиняємося дуже недалеко від червоного прапору на тротуарі. Але ми не бачимо попереджуючої ознаки, ми не бачимо напису: "Обережно! Тут працюють!"

Ви бачите робітника в темносиній спеціальній одязі, в гумових чоботях, який сидить над круглою дірою в тротуарі й нічого не робить. Підходимо до нього.

— Як почуваєтесь?

— Добре... А ви?

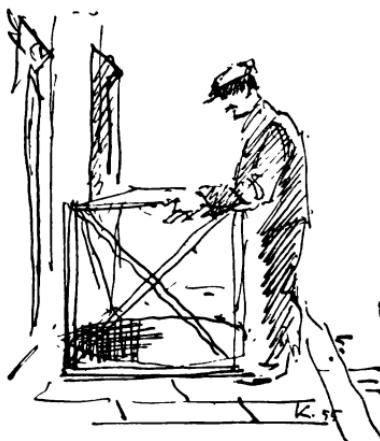
Звичайна виміна речень. Але на тому кінець. Той, що сидить над круглою діркою в тротуарі, — слухає. Бо його товариш є тепер під землею, під площею Етуаль. І той, що є нагорі уважно надслухує, чи нічого не трапилося його спільноків там — під землею, в тих каналах, в тому підземному Парижі, який був вже нераз описаний і Віктором Гюго в "Знедолених", і в макабричних рядках Гастона Леру, і в романтиці Рокамболя Пансон-дю-Тарайлля.

Але сьогоднішні каналізації Парижу це зовсім щось інше. Одне спільне, що залишилось, це кілометровий відгомін людського голосу в тих підземних галеріях. Ось чому так уважно наслухає над круглою діркою в тротуарі кремезний мужчина в синьому однострої.

Та кругла дірка, над якою він сидить, не так зовсім і звичайна. Вона має число, вона має внутрішній телефон, має свій сигнал небезпеки.

Ми (а всі в Парижі люблять веселих робітників, що роблять реклами) мали можливість провести свою обідню перерву під землею. То не є найліпше місце відпочинку в час роботи, але раз в житті можна бути трохи ексцентричним.

Справа в тому, що підземний Париж аж ніяк не пахне фіялками, справа в тому, що підземний Париж не має берегів Сени, освітлених неоновими вогнями. Підземний Париж має свої вулиці, по яких їздять пневматичними човнами при світлі жовтявих електричних лампок в дротяних клітках. І річки, по яких пливуть човни, не мають також аромату фіялок. В підземному Парижі проходять по стелі (умовні), по

стінах (умовних) дроти високосі напруги (метро), слабкої напруги (телефон), газові рури, водогін, телеграфічні кабелі і, безперечно, столична каналізація.

Наглядачі — “гутьє” працюють тільки чотири години, а їм зараховують вісім годин.

Щодо мене, то я без протигазової апаратури не провів би в підземному Парижі й півгодини.

— Бон кураж (тримайтесь)! — кажу я.

— Дякую.

Ми йдемо далі. А недалеко від Тріумфальної арки, на ч круглою дірою в тротуарі лішається самітня постать, яка уважно слухає, що робить її приятель під землею, під веселим Парижем.

— Бон кураж!...

РЕКОРДИ

У ванні через океан. — Один американець, колишній в'язничний сторож, на прізвище Рой Берго, забагати славним і проголосив, що перепливе 2.500 кілометрів у ванні вздовж американсько-канадійського побережжя. По двадцять кілометрах зрезигнував з дальшої подорожі, переконавшись наочно, що ванна створена на те, щоб наповнюватись водою, а не плавати.

Балакун. — Один ірландський балакун побив всі дотеперішні рекорди балакучості. Він говорив без упину, в присутності двох нещасних журналістів, 127 годин. Почав свою промову від див світу цього, а закінчив перевагою духа над матерією. “Я — сказав скромно, — надто великої освіти не маю, але дуже люблю публічно промовляти. — Під час цієї промови він втратив 13 кг. ваги.

Не витримав фортепіян. — Гайнц Аренц з Дюссельдорфу побив інший рекорд, — довжини грания на фортепіяні. Він грав без зупинки 412 годин. Був би грав ще довше, але поломив клявіші. Значить, людина таки твердша від машини, — а вже особливо її голова!

Ось собі яєчко! Французький фармер Фабр з Андуен знайшов у своєму курнику яєчко, що важило 175 грамів і за першою шкаралупою мало нормальні два яйця.

ДЕ ЗНАХОДИЛАСЬ АТЛЯНТИДА?

Грецький філософ і письменник Плятон, що жив у 5 столітті перед Христом, згадує про благословений, врожайний острів, на якому жили в прекрасних палацах і містах щасливі люди, що одного дня з усім своїм добром пірнули у хвилях моря. Це перша згадка про Атлантиду.

Учень Платона, великий Аристотель, заперечив слова свого вчителя. — все ж цей казковий острів не перестав цікавити людей і з того часу появилося про нього коло 25.000 книжок, які то оспорюють, то знову доказують можливість існування цього близьче невідомого краю.

Найновіша книжка німецького вченого Оттона Мука з'явилася в цьому році. Це наслідок його 25-річних дослідів цього питання.

Де був Гольфштром у льодову добу?

Знаємо, що приблизно перед 12.000 роками велику частину Європи вкривали льодовики, які сягали аж на Україну. Знаємо також, що теперішній лагідний клімат завдячує Європа атлан-

тійській теплій струї, т. зв. Гольфштромові, що пливе вздовж берегів західної Європи. Otto Mук питаеться: Звідкіля нагло взявся Гольфштром перед 12.000 років і що з ним діялося до того часу? — Можна зовсім оправдано догадуватися, що раніше стояла на шляху тієї струї якась перешкода, яка опісля нагло уступила.

Де мусіла б така перешкода стояти, щоб зупинити Гольфштром? Не могло це бути біля побережжя Америки, бо там тепла струя широка на 600 до 800 кілометрів. Отже мусіло б це бути у якомусь вужчому місці.

Поміри й докладне прослідження дна Атлантийського океану виявило, що Атлантик — це не одна рівна долина, залита водою. Почавши від Ісландії аж до Антарктики тягнеться дном океану могутній гірський хребет, названий Хребтом Дольфіна, якого найвищими шпилями є сьогодні острови Азори (їхня висота — 2750 метрів понад морське дно). Цікаво, що саме біля Азорів морське дно схоже на велику западину. Коли б так в тому місці води океану опу-

стилися на 2.500 метрів, то виринула б суша, що заступила б дорогу струї Гольфштрому та примусила б її вернутися назад до моря Саргассо. Отже, якщо там колись стояла суша, то питання — коли вона запалася?

Вугри й досі не забули Атлантиди

Ото Мук запевнює, що той великий острів, який заступав дорогу струї Гольфштрому, це була саме Атлантида.

З її загибеллю закінчилася льодова епоха в Європі. Цей потоп відбувся, як ми вже згадали, приблизно перед 12.000 років.

Доказом цього є також лява, яку видобуто з дна океану біля Азорів. За твердженням геологів, її будова вказує на те, що вона застигала на вільному повітрі, а не в воді.

Ще одним доказом є життя вугрів. На захід і південний захід від Азорів простягається та частина Атлантического океану, що звєтиться морем Саргассо. В його теплих водах відбуваються весілля вугрів і там вони приходять на світ. Американські вугри складають ікро в західній частині моря Саргассо, з європейські — у східній. Молоді вугри, завбільшки сірника, випливають з глибин та починають свою мандрівку. Європейські вугри пливуть до Європи. Самці залишаються біля європейських берегів, а самички продістаються до солодких вод.

По двох роках самички вертаються до самців і разом пливуть на весілля до моря Саргассо. Подорозі їх просто десяткують різні морські грабіжники. Чому природа велить вуграм мандрувати тисячі миль? Чому розлучаються самці і самички?

Перше питання залишається наразі ще без відповіді. Друге, недавно висвітлили вчені: самички вугрів можуть дозрівати лише у солодкій воді.

Але є ще третє питання: Чому вугри пливуть до далеких європейських берегів, коли куди ближчими є береги Америки? Отто Мук думає, що життя вугрів було достосоване до Гольфштрому. Пливучи ним, вони натрапляли на сушу Атлантиди і там відбувався процес дозрівання самичок. Коли ж не стало Атлантиди, вони й дали пливуть аж до європейських берегів.

Мук обраховує, що 5 червня 8496 року перед Христом, під час виїмкової констеляції Землі, Місяця і Венери, впав ча землю планетоїд ваги двох міль ярдів тонн. Сила цього зудару була рівна вибухові 15.000 теперішніх водневих бомб. У гій катастрофі впродовж кількох годин води океану покрили квітчу Атлантиду.

Твердження Оттона Мука — це наразі лише здогад, але здогад дуже обґрутований. Він напевно викличе дискусію в науковому світі і появу інших праць на цю тему. Ф. Л.

Леонід Бачинський

СЛИМАКОВА РАДІОВИСИЛЬНЯ

Вже стародавні грецькі філософи призадумувалися над проблемою снів і намагалися збагнути їхню таємницю. Новітня медицина теж докладає всіх зусиль, щоб прослідити цей дивний процес, але покищо зупинилася на кількох здогадах.

Та практично для нас не має значення те, що саме викликує сни: нервове виснаження, відливу крові з мозку чи діяння молочної кислоти на певні нервові осередки. Для нас цікавіше те, що в 1942 р. професор Віденського університету Робахер відкрив, що людське тіло випромінює особливі коливання, які можна записати чутливими приладами, щось наче мініятюрними патефонами. Коли тіло напружене чи людина зворушеня, тоді довжина хвиль збільшується. Ці коливання передаються іншим близьким тілам, а також повітря.

Це відкриття дещо роз'яснює цю пригоду, яка сталася мечі вже дуже давно, як ще я був малим хлопцем (1907 р.) і вчився в Києві, далеко від дому. Ale вже раніше, ще до відкриття проф. Рорбаха, дали мені про це лекцію звичайні слімаки...

Та наперед про сон.

Приснилося мені, буцімто ми з хуторським сторожем Пана-сом пішли на кладовище, відкопали тіло моєї небіжки бабуні, зварили його в кітлі й опісля їли. Коли я збудився, мені стало лячно і я заплакав. Мені здавалося, що вдома щось сталося, але я не згадував про це в листах. Приїхавши до батьків на Різдво, я розказав свій сон. Треба було бачити тоді перелякані очі моєї матері. Вона злякалася не самого сну, а того, що такий самий сон розказав їй вже давно наш сторож Панас Ворошило. Я не міг зрозуміти, як це могло статися. Коли Панас приїхав з хутора і ще раз розповів нам свій сон, то я почув те саме, що сам бачив. Ми наперемінку доповнювали наші оповідання, перебиваючи один одного. Здавалося нам, що все це відбулося вчора й не в сні, а наяві. Мати слухала й зідхала, опісля довго молилася й не спала вночі. Не могла пояснити собі, як то могло статися, щоб син і Панас, віддалені від себе на 600 кілометрів, бачили в сні те саме. Син не міг Панасові написати, бо Панас був неписьменний...

Минуло 30 років. Панас помер, мати дуже постарілася, я

здоровий. Нічого надзвичайного не сталося. Був це один з снів, що про них говорить приповідка: "Сон мара, а Бог віра". Всичке може приснитися. Та цікаве було те, що воно приснилося двоїм людям одночасно.

Дивувало воно й мене, та тоді я не знайшов розв'язки. Як сказано, першу лекцію дали мені слимаки.

У Перемишлі, при Татарській вулиці ч. 4, в саді Українського Інституту для дівчат, на мурованій стіні, що прилягає до польського капітульного містечка, ріс виноград. Цей виноград, як загалом і цілий сад, старанно плекали, винищуючи шкідників різними отрутами.

Раз навесну, проходячи біля винограду, я побачив на стежці слимака. Він був одинокий. Я обійшов цілий сад, але ніде більше слимаків не помітив. Виноград був покроплений бордоською рідиною та потрушеній сіркою, чого слимаки не люблять.

Коли наступного дня я знову зайшов у садок, то побачив біля того самого бетонного паркану десятки слимаків. Як вони з'явилися там за одну ніч, чому саме туди прилізли, звідкіль?

Догадуюся, що той одинокий слимак був самичкою. В якийсь спосіб вона мусіла повідомити, що вона самітня, тужить і кличе на розраду своїх друзів. Вони й збіглися громадою.

Може тими слимаковими ріжками прийняли те "радіопередавання"? Мабуть, що так.

Отже, коли маленький слимачок може повідомляти на таку віддалу, то як не могла б цього робити людина. Кожний з нас передає та приймає часдо-часу такі передавання, висилаючи та схоплюючи їх якимсь прецизним апаратом, що знаходитьсь у нашому мозку. Мабуть одну з таких моїх передач схопив мозковий апарат сторожа Панька. А може навпаки, це він переслав мені на віддалу 600 кілометрів свій сон?...

КНИГАРНЯ "АРКА"

575 Queen Street West — Toronto, Ont.

продає й висилає на замовлення:

Книжки, журнали, часописи, шкільне й бюрове приладдя, різьби, вишивки, нитки, панаму, грамофонні пластинки, патефони, телевізійні апарати, радіо-приймачі, машинки до писання, чоловічу галантерію тощо.

„ЗАЛИШИЛОСЯ ЖИТИ ДЕСЯТЬ СЕКУНД”

Три роки тому в США великий розголос викликала стаття молодого американського журналіста Істмена під наголовком: “Залишилося жити тільки десять секунд”.

Журналіст описав водія автомобіліни перед катастрофою, яка спричинила смерть.

— “Коли б він знат, що йому залишилося жити всього десять секунд, тоді б він уважніше ставився б до часу і, можливо, діяв би інакше”.

— “Жити залишилося десять секунд! Він протирає очі, в які попали порошинки”.

— “Жити залишилося дев'ять секунд! Він вже їде майже 8 годин після сніданку. Втому дає себе відчувати”.

— “Жити залишилося вісім секунд! Керувати машиною в дощ дуже неприємно. Світла ліхтарів відбиваються в калюжах і заваджають керувати машиною”.

— “Жити залишилося сім секунд! Видимість стає все гіршою і гіршою. Вода стікає по автомобільному склі”.

— “Жити залишилося шість секунд! Хтось кинув запалену сигаретку з авта, що проїзджаємо повз”.

— “Жити залишилося п'ять секунд! Він знімає ноги з газолінових педалів і гальми та вигідно вмощується на свою сидінні, сподіваючись запанувати над собою”.

— “Жити залишилося чотири секунди! Авто біжить 60 миль на годину, тобто 88 фітів в секунду”.

— “Жити залишилося три секунди! Перед вікном щось миготить. Він натискає на гальму. Несподівано з'являється вантажне авто”.

— “Жити залишилося дві секунди! Його охоплює паніка. Поворот ліворуч. Поворот праворуч”.

— “Жити залишилося одну секунду! Авто наскакує на вантажну машину. Він хоче крикнути і не може”.

— “Жити не залишилося і миті”.

**

I не думав журналіст Істмен, що в цій статті він описав свою смерть.

Нешодавно, уникаючи зудару з мотоциклом, він наскочив на камінний міст і розбився на смерть. “Жити не зосталося і миті”...

З американської преси. (п. п.)

ДЕЩО ПРО „ТЕТУ ІРЕНУ”

Це зовсім не випадкове, що саме на моєму столі знайшовся альбомик пластинок з казками укладу Й перерібки “тети Ірени”. Бо ж сиві виски ніяк не заваджають любити казки. Тута це за далекою молодістю, бажання зупинити час, чи просто лише шукання за нескладною життєвою мудрістю?...

Поки появився в продажу цей альбомик, мені лише раз у тиждень, у неділю вранці, доводилося чути голос “тети Ірени”.

Слухаючи її радіопередачі з Бофало, я був у куди щасливішому положенні від сотень моїх маленьких співслухачів, що може ніколи Й не бачили тієї тети і лише тепер познайомилися з її суровим портретом, вміщеним на альбомі.

Ми з “тетою” Іриною Лаврівською давні знайомі, ще з тих гарних часів перебування на Рідній Землі, що самі тепер здаються далекою казкою.

Під її розповідь один по одному встають у пам'яті образи, такі виразні, як оці світлини побіч.

Львівський театр розваги — “Веселий Львів”, на мальовничому горбочку коло вул. Куркової, де пані Ірина була душою: конферансіє, акторкою і співавторкою скетчів. Потім подорож-втеча у вантажному вагоні до Krakова, далі Відену, Бресляв, Берлін, — десятки принагідних виступів, потім діпівський табір в Ашафенбурзі з “Камерною Сценкою” і п. Лаврівською в “Ріці” М. Гальбе в ролі Ренати. Аж ось прийшло на чергу Бофало, що бачило дівчину-божевільну в “Батурині” і передає голос “тети Ірени” на хвилях радія.

„Тета Ірена” розказує казку

Рисунки із виступів п. Ірени Лаврівської у Веселому Львові та її фото Ренати в "Ріці" Гальбе.

Українські діти в США та Канаді знають "тету Ірену", що так мистецьки наслідує кукуркання півня, і виття вовка, і скигління відмача, та так жалісно розказує про вбогих діточок в європейських таборах втікачів. А діти в Німеччині, Австрії й Італії чваняться теплими чобітками й вбраниями, що їх купила їм тета з далекої Америки.

Понад 3.000 доларів зібрала "тета Ірена" впродовж нециліх трьох років для дітей скитальців, що хворі й не мають змоги ні вийхати з Європи, ні заро-

бити на прожиток своєї сім'ї.

Звичайно, чимало допомогло тут спочутливе серце слухачів-жертоводців, але все таки це в першій мірі заслуга п. Ірини Лаврівської, що свій мистецький талант поєднує з діяльністю патріотки-громадянки.

То ж не дивуйтесь, що я так тепло й гордо згадую наші спільні зустрічі; що залюблена слухаю недільних дитячих радіопередач та що на свою столі зберігаю альбомик пластинок "тети Ірени".

М. К-ий

ПАМ'ЯТНИК БОГДАНУ ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ В КИЄВІ

Думка збудувати пам'ятник Богданові Хмельницькому виникла в гуртку киян в 1859 році. Президент київської археографічної комісії М. Йозифович запросив тоді до Києва різьбаря Мікешина, творця пам'ятників тисячоліття Росії, Катерини й інших. Мікешин зробив проект пам'ятника і ще в робігні оглянув його цар Александр II, який, зацікавившися ним, підтримав думку збудувати пам'ятник.

В 1870 р. зорганізовано в Києві комітет, який почав збирати потрібні фонди. Тоді ж вирішено поставити пам'ятник на Софійській площі, де в 1647 р. кияни вітали уроочисто Б. Хмельницького і де пам'ятник могли б оглядати селяни, що прибували з усіх усюдів на прощун до Києва.

Згідно з моделем Мікешина, пам'ятник мав представляти Хмельницького на коні, з трупом польського ксьондза, прикритим пошарпаним польським прaporом під копитами коня, з розірваним ланцюгом і з польським паном, що спадав зі скелі головою униз. Нижче був виведений жид-орендар, з загарбаними церковними речами. Всі ці фігури мали стояти на

чотирикутному п'єдесталі. По боках мали бути виведені три горорізьби: Збаразький бій, Переяславська рада і зустріч Б. Хмельницького в Києві. Окремо мала бути виведена група, зложена з великоруса, білоруса і червононоса (згідно з то-дішньою термінологією), згуртована навколо кобзаря, що грає на бандурі. Моделем кобзаря мав бути Шевченко — і над цією групою проектировано надпис: "Єдина неділіма Росія — гетьманові Богданові Хмельницькому". Під фігурою кобзаря мали бути вирізблени слова з думи про Хмельницького "Да не буде лучче, да не буде краще, як у нас на Україні, що немає жида, що немає ляха, не буде й унії". Замість цієї цитати проектировано також "Згине Польща, згине, а Русь буде панувати". Модель цього пам'ятника зберігався потім в Чернігівському музеї.

Деякі члени комітету запротестували проти такого проекту пам'ятника. Але тому, що проект був уже затверджений царем, різьбар Мікешин не хотів нічого й чути про те, щоб викинути згадані вище фігури.

За прелімінарем Мікешина кошти збудування пам'ятника

мали виносити 145-200 тисяч рублів, не враховуючи металу й каменя. Комітет, не маючи певності, що збере таку суму, зредукував прелімінар до 49000 рублів і крім того Мікешин одержав, як компенсату, тисячу десятин державної землі на Катеринославщині.

Підготовні праці закінчив Мікешин в 1878 р., і тоді цар, оглянувши оригінал, наказав усунути всі фігури (ксондза, пана і жіда) з-під ніг коня. Як уже починали відливати модель виявилось, що Мікешин використав мідь, приготовану на відлив. Справу якось затушковано і відлив фігури гетьмана на коні передано до виконання якомусь Бердові. Але тоді вия-

вилося, що зібраних грошей замало, що вони вистачають тільки на відлив постаті гетьмана.

Думаючи, що можна буде зібрати більше грошей, відіслано відлиту постать тим часом до старокіївського циркулу на перевозання.

В міжчасі комітет вирішив ставити відлиту постать на тимчасовому п'єдесталі, але виникла нова перешкода: київське духовенство висловило спротив проти ставлення пам'ятнику на Софійській площі.

Після переборення і цих труднощів поставлено пам'ятник вкінці в 1881 році на тому місці, де він стоїть сьогодні. Посвячення пам'ятника відбулося 1888 року. ("Свобода")

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ

D E C O R O

Art and Gift Shop

405 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

Tel.: LL 1401

п о р у ч ає:

порцеляну, образи, косметику, дитячі іграшки, грамофони, грамофонні пластинки, рибальське приладдя, часописи, шкільне приладдя і т. д.

Власна майстерня рам до образів і фотографій.

ЧИТАЧІ "МИ І СВІТ"! КУПУЙТЕ В КРАМНИЦЯХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЖУРНАЛІ! ДОМАГАЙТЕСЯ, ЩОБ ФІРМИ, В ЯКИХ КУПУЄТЕ, ДАВАЛИ В НАС СВОІ АНОНСИ!

ГОТЕЛЬ КОРАБЕЛЬ

Їдемо автом 30-ю дорогою Лінкольна до Пітсбургу серед мальовничого гірського краєвиду. Ми вже минули місто Бедфорд. На мапі зазначено, що 17 миль на захід від цього міста стоїть при дорозі т. зв. Готель Корабель. Хочемо оглянути й це диво.

Притишуємо хід авта і очам своїм не віримо. Перед нами, як гніздо ластівки, на горі, висотою 2464 фіти, стоїть справжній корабель.

Це першорядний готель. Все, як на справжньому кораблі. Лише "маленька" відміна: корабель ми звикли бачити на морі, а ось цей корабель не пливе, а врізався своїм фундаментом в скелю і непорушно стоїть при дорозі.

Наперед хочеться походити по чердаку. Сьогодні ясний сонячний день, наше поле зору сягає далеко. З цього пункту

бачимо три стейти: Пенсильванію, Мерілянд і Вест Вірджінію та 7 округ.

Обходимо каюти 1-ї, 2-ї, 3-ї класи. Це готельні кімнати, за корабельним зразком розкішно устатковані. У达尔ні, бар, музей з пам'ятками тощо, такі привабливі, що не можна залишити їх, не заставивши там трудом заробленого долярика.

Не так вже й давно збудовано цей корабель-готель, але в ньому побувало понад півтора мільйона туристів і відвідувачів з 67 країн. **Петро П.**

ФАРМА ПРЕЗИДЕНТА АЙЗЕНГАВЕРА

П'ять років тому, на гроші одержані за видання своєї книги, генерал Двайт Айзенгавер купив собі фарму і 189 акрів землі в околиці маленького, проте знаного в Америці міста Геттисбург, Пенсильванія.

Маєток Айзенгавера межує з величезним національним парком, в якому є понад 2000 па-

м'ятників і монументів, музей тощо, які увіковічнюють славні часи громадянської війни і переможну битву біля Геттисбургу в дніах 1, 2 і 3 липня 1863 р. Ця битва вирішила долю Сполучених Штатів Америки.

Ставши президентом, Айзенгавер вирішив свій маєток перетворити на місце відпочинку.

Фото фарми, що його зробив автор статейки

Реконструювано будівлі в най-модерніший спосіб. Майже заново збудовано житловий будинок, зменшено саму господарку.

Часто приїздить сюди Президент, особисто керує будівництвом, дає господарські поради своєму управителю.

Нешодавно президент Айзенгавер із своєю дружиною Мамі вперше очував на своїй фармі і провів день свого відпочинку.

Мешканці Геттисбургу горді з того, що саме тут Президент має свій маєток. 19 листопада 1863 р. в Геттисбургу з нагоди

відкриття кладовища героїв громадянської війни виголосив свою знамениту промову президент Абраам Лінкольн.

Минулого року поруч з фармою Айзенгавера купив 124 акри землі генерал Артур Невінс, а нещодавно він же придбав ще 160 акрів. Але це ні для кого секрет, що генерал діяв з доручення Президента. Таким чином, в недалекому майбутньому президент Айзенгавер матиме понад 450 акрів землі, а його маєток не матиме приватних сусідів.

Петро Павлович

Споживчі й мішані товари найкращої якості

поручає

WHITE FOOD MARKET

(M. STYRANKA — R. NABEREZNYJ)

138 Sorauren (corner Sorauren — Galley), Toronto, Ont.

Phone: LL 4921

Не потребуєте трудитися до крамниці, зателефонуйте а наше авто доставить бажаний товар до Вашого дому!

Для наших читачок

ВЕСНЯНЕ ОБНОВЛЕННЯ

Ось весна в повній красі. Вся природа передягнулась в пишні зелено-квітисти шати, обновилася. Чого ж тоді нам — жінкам дивуватись, що бажаємо відмолодитись і покращати.

Основною вимогою краси є здоров'я. Кожна недуга зараз відзеркалюється на жіночому лиці. Отже для хворих єдина порада — вилікуватись. Ім треба притримуватись того режиму, який встановить їм їхній лікар. Натомість здоровим ми хочемо порадити обновити організм п'ятиденним режимом, який, сполучений із плеканням лица, налєє вас молодістю і свіжістю.

Режим, чи, як в нас частіше говорять — дієту зладжено з високоякісних харчів, особливо з великої кількості ярин та овочів. Впродовж п'ять режимних днів слід пити спеціальний режимний чай, що складається із суміші: сушеного листя берези (біркенблеттер), бузини (голюндер), водяної режухи (брунненкressе) і кровавинку (шафгарбе). Це зілля можна купити в дрогеріях. В дужках подаємо німецькі назви, щоб легше було піdnайти в словнику, як ці зілля називаються

в мові краю, де живете. Коли б не можна дістати цього зілля, тоді пийте чай із суміші: м'яти, рум'янку, липового цвіту і шипшини.

Плекання лица, сполучене з дієтою, слід робити впродовж п'ять днів, найкраще ввечорі.

Під час дієти треба йти вчасно спати й по змозі багато перебувати на свіжому повітрі (довгі проходи).

Дієта:

Сніданок під час всіх режимних днів: склянка свіжого помаранчевого соку, сухар з медом, склянка режимного чаю.

Перший день: обід — 3 ложки свіжої вареної моркви, 2 ложки картопляного пюре, пластинка худої шинки, смажений на маслі і посыпаний цукром банан; вечеря — салатка з трьох шампіньонів (печериць), яйце на м'яко, припеченій хліб (товст), яблуко.

Другий день: обід — головка салати, приправлена на оливі й цитрині, дві печені картоплі середньої величини з маслом, кусок данського сиру з сухариком, яблуко; вечеря — "м'юслі": з 2 ложок вівсяніх пластків (намочити рано в молоці), стерто-го на терці яблука, соку з од-

ної цитрини, однієї помаранчі, однієї ложки мелених горіхів, порізаного банана й ложки меду; попити режимним чаєм.

Третій день: обід — невеликий воловий бефштик, спечений без товщі, салатка з сирої, тертої моркви, дві ложки рижу, 1-2 пластинки ананасу; вечера — дві ложки шпінату, дві варені картоплі, кусочек італійського сиру, сухарик, компот із свіжих овочів, режимний чай.

Четвертий день: обід — два банани, 2 яблука, пів мельона (або дві цілі помаранчі), режимний чай; вечера — дві або три ложки картопляного п'юре, горошок з моркою, кусок хліба з білим сиром, режимний чай.

П'ятий день: обід — ярина із суміші паприки з помідорами, дві картоплі, мішана салатка з овочів (без сметани), французький сир "камембер", режимний чай; вечера — баранячий котлет (не товстий), зелена салатка або салатка з огірком, сухар, яблуко, режимний чай.

Плекання лиця:

1-ий день: Добре вичистити лице кремом і водичкою; зробити компреси з вати, намоченої в рум'янку; вичистити всі занечищення, вугри тощо. Лице

ОЛЬГА КОЛЯНКІВСЬКА
косметичка з Парижу

Торонто, Онт.,
Тел.: RO 6-5474

фахові поради, плекання й масажі лица, повне усування волосся й бородавок, манікюри і т. п. На бажання, обслуга по приватних домах.

Домовляйтесь телефоном!

витерти ваткою, намоченою в "Астчінжент"; намастити наніч відживчим кремом.

2-ий день: Нормально відчистити шкіру, накласти маску краси (бюті маск) відповідну до вашої шкіри (засягнути поради косметички!), або "Емпрент де боте"; по 20 хвилинах зняти.

3-ий день: звичайне щоденче плекання.

4-ий день: повторити маску з другого дня.

5-ий день: По відчищенні шкіри покласти на лице й шию грубою верствою гормоновий або вітаміновий крем. Лежати спокійно пів години; на очі покласти компреси з водички до очей.

Перешкода. Недавно повідомила нім. газета "Абендпост", що в одного німецького селянина корова втратила нагло апетит. Не помогали ніякі лікарства. Врешті ветеринар вирішив зробити операцію.

Розтявши жолудок, знайшов в ньому... нац. соц. відзнаку. Віднацівлена корова швидко прийшла до здоров'я і набрала ваги.

РУКАВИЧКА ЕЛЕГАНТНОЇ ЖІНКИ

З давен-давна люди, однаково жінки й чоловіки, дбають про свої руки й охороняють їх рукавичками.

Носити рукавички вважалось у середньовіччі тільки привілеєм лицарів і придворних пань. Коли лицар хотів обрахити один одного, кидав йому під ноги рукавичку. Двірська дама під час немилої розмови наче б то ненароком випускала рукавичку на землю або скубала її, зганяючи свою злість на невинній шматинці.

Рукавичка була покажчиком елегантності на дворі французьких королів. Славна Жозефіна, дружина Наполеона, впродовж одного тільки року купила собі аж 980 пар рукавичок. Тому й уважали її найелегантнішою жінкою Парижу.

Часи небагато змінилися. Тепер теж гарні „лейді” щодня і зшохвилини міняють рукавички так, що навіть приповідка постала на цю тему...

Бо справді елегантня жінка виявляється в отих „дрібницях”. Кожна елегантна пані має найрізноманітніші рукавички: зі шкіри, нільону, тканин тощо — на кожну хвилину дня і ночі. Тому теж фабриканти використовують „жіночу слабість”, щоб кожночасно випустити на ринок щось модне, щось оригінальне, щось дотепне і щось... відповідно дорогое.

Весняний сезон приносить нам знову іншу моду в кожній галузі, теж і в рукавичках. Король моди, Діор, диктує з Парижу: Лінія жіночого вбрання „А” (наперекір всім іншим творцям моди, що кажуть Н), суконки без рукавів, зате руки скриті в довгих, м'яких рукавичках, що сягають аж поза лікоть.

Яке значення має рукавичка у французькій елегантності, про те свідчить цьогорічна поява окремої поштової марки, присвяченої рукавичковій продукції, що її фото подаємо побіч.

ЩОБ ДІТОЧКИ ЗАБАВИЛИСЯ

Джемс Лав, зразковий батько, заздалегідь накупив своїм діточкам петард, ракет та інших вибухових матеріалів, щоб погратися під час близького свята. Щоби зробити їм несподіванку, все це добро заховав до останньої хвилини під своїм ліжком.

Збудившись вранці, закурив цигарку та струснув димок під ліжко. За хвилину його просто висадив з ліжка оглушуючий вибух. Ліжко, подушки та килими зайнлялись полум'ям.

Та найприкріше з усього, що не вдалася несподіванка!

ЯКЕ ВАШЕ ЧИСЛО?

Як не випадкові та не маловажні для вас ім'я і прізвище (про це ми писали в попередньому числі нашого магазину), так теж не випадкові й тісно пов'язані з вашим характером е дати вашого народження.

Яке ж число вашого дня народження і які духові й фізичні прикмети з ним пов'язані? Знайдіть в долині день народження ваш і ваших знайомих та переконайтесь, наскільки відповідають правді наші характеристики!

1. (Для осіб народжених 1, 10 ($1 + 0 = 1$), 19 ($1 + 9 = 10 = 1 + 0 = 1$) або 28 ($2 + 8 = 10 = 1 + 0 = 1$) будь-якого місяця. Особи, народжені під цими датами, є пристрасні, не вміють достосовуватись до обставин, нагальні, горді, нерозважні, нетерпеливі, інколи нелогічні. Мимо цього вони можуть здобути великі осяги. В загальному вони зазнають жахливих досвідчень, які їх духово збагачують. Вони не вміють жити пересічно. Належать

до породи провідників і учителів. Чимало з них має великий вплив на свою епоху.

Їм загрожують хвороби серця, тиснення крові, хвороби очей; місяці жовтень, грудень і січень є небезпечними для їхнього здоров'я.

2. (Для осіб народжених 2, 11, 20 і 29). Люди милої вдачі, мрійливі, змислові, інтелігентні, химерні, фантасті, з мистецькими обдаруваннями, добри, потайки амбітні, люнаторики.

Їхня слабість та надто малі зусилля не дають їм осягнути того, на що вони заслуговували б. Іхні невдачі є наслідком їхньої слабої волі та нерішучості. Все таки їх може ждати карієра інтелектуальна.

Їм загрожують забурення жолудка й залоз, лімфатизм, скропули; небезпечними для їхнього здоров'я є місяці січень і лютій.

3. (Для осіб народжених 3, 12, 21 і 30). Люди повні вимог, гойні, милі, альтруїсти, деколи з нахилом до тиранства, з пра-

тичними обдаруваннями, зрівноважені, економні, методичні.

Можуть зайди дуже високо. Інколи в далеких краях знаходить майно і щастя. Вони новатори, а часто й революціонери у своїй професії. Інколи кінчають трагічно.

4. (Для осіб народжених 4, 13, 22 і 31). Уродженці тих днів є реалісти, хитрі, з сильною воною, терпеливі, стримані, мстиві, гнівливі, вірні, віддані, дрібничкові.

Часто їхня доля не найкраща; потребують багато впертості, щоб дійти до мети. Вони не з тих, кому все дается. Але мимо того часто вибиваються. Багато з них доходять до маєтку. Їм треба лиш постійно додавати відваги.

Їм загрожують: нервові забурення, зла переміна матерії, болі жолудка. Небезпечні місяці: січень, лютий, липень, серпень і вересень.

5. (Для осіб народжених 5, 14 і 23). Це люди інтелігентні, дипломати, невірні, несистематичні, легкодухи, фантасти, піддаються під впливи інших.

Провадять неспокійне життя. Переїдаються з одного звання на друге. Піддаються подіям і обставинам. Все таки деякі вибиваються, завдяки їхній інтелігентності. Вони дуже рідко здобувають багатство. Їхня стартість буває сумна.

Повинні вистерігатися: нервових хворів, невральгії. Небезпечні для здоров'я місяці: червень, вересень і грудень.

6. (Для осіб народжених 6,

УКРАЇНСЬКА МОЛОЧАРНЯ

GREEN VALE DAIRIES LTD.

3156 Dundas St., W.
Toronto, Ont.

поручає знамените молоко і молочні продукти, а також першоякісне морожене.

Просимо замовляти телефоном ч. **RO 7-1728**, або домагатися в усіх крамницях!

Доставляємо до домів!

15 і 24). Вони хворобливо вразливі, амбітні, іронічні, пробоєві, відважні, совісні, фантасти, нервові, рафіновані, містичні.

Можуть зробити близьку катрієру, але доходить до неї не простими дорогами. Часто користуються високими протекціями. Інколи їхня ситуація нагло міняється. Можуть статись дуже славними. Часто нагромаджують великі багатства, які залюбки пропускають.

Їм загрожують гормонні забурення, хвороба печінки, нервові хвороби, анемія. Місяці загрозливі для здоров'я: травень, жовтень і листопад.

7. (Для осіб, народжених 7, 16 і 25). Це люди добрі, богоімельні, інтелігентні, нервові, чесні, вірні, зрівноважені, боязливі, містичні, ідеалісти, систематичні, інколи дуже змислові. Відчувають велику потребу бути любленими.

В загальному вони мають щастя. Їхнє життя неспокійне, але

цікаве. Вміють здобути багатство і з нього розумно користати. Дехто з них буває винахідником, творцем нових ідей. Часто цікавляться суспільними питаннями та харитативною діяльністю.

Їм загрожують: забурення в обігу крові, ревматизм і близьче неокреслені болі. Місяці загрозливі для здоров'я: січень, лютий, липень і серпень.

8. (Для осіб народжених 8, 17, 26). Це особи витрвалі, працьовиті, часто тиранічні, че-безпечні, інтелігентні, систематичні, пильні, але слабосилі, мелянхоліки. Люблять перебувати на самоті.

Їхнє життя не без розрад, але жили б краще, коли б мали більше сильної волі. Дають впливати на себе оточенню, яке не надто їм сприяє. Часто замішані в скандали і не дуже ща-

сливі в подружому житті. Їхня старість буває сумна і самітна.

Їм загрожують: затроення, закаження крові, злий обіг крові, біль ніг. Небезпечні для здоров'я місяці: липень, серпень, грудень, січень і лютий.

9. (Для осіб народжених 9, 18 і 26). Вони неспокійні, легко запальні, добрі, змислові, відважні, нерозважні, з нахилем до наркотиків, веселі й авантурничі.

Їхнє життя буває незвичайне й неспокійне. Часто здобувають багатство і славу.

Їм загрожують шкарлятина, тифоїд, всякі заразливі недуги, мігрена, гарячка, покалічення. Небезпечні для здоров'я місяці: квітень, травень, серпень, жовтень і листопад.

Особливо важливий для вдачі людини рік народження, але про це вже в наступному числі.

З ЖИТТЯ ВІНСТОНА ЧЕРЧІЛЯ

Вінстону Черчілю нещодавно сповнилося 80 років. Англійський прем'єр сам дивується, як йому пощастило дожити до такого поважного віку і спромогтися пережити все те, що спіткало його на життєвому шляху.

Народився Черчіль раніш "призначеної" часу. В 9 років переніс важке запалення легенів. 18-ти річним юнаком впав з дерева і три дні пролежав непрітомним. У році 21-му пошкодив собі плече. Коли йому було 47 років впав з верблюда, а в 48 років з поні під час го-

в в поло. 52-х літнім злетів в озеро.

Черчіль хворів на шлунок,

РЕСТОРАН „ОДЕСА”

512 Queen St.,
Ph.: ЕМ 8-0005

подає своїм Гостям найсмачніші страви! Зокрема широко славиться наша добірна українська кухня!

У нас ціни дуже низькі!

мав апендицит, зробив собі операцію мігдалок, мав мороку з очима й легенями, переніс грижу, хворів морською хворобою.

В 1916 р. він був в кімнаті, де розірвалася ворожа шрапнеля. В 1919 р. пережив повітряну катастрофу, в 1931 р. в Нью Йорку його авто збило таксі, в 1945 р. мало не був вбитий вибухом німецького гарматного набою, що експлодував 50 ярдів від нього.

Не дивлячись на свій поважний вік, Черчіль майже не змінив своїх життєвих звичок. Правда він вже не курить більше ніж 18 сигар денно, не п'є щоденно "віскі", проте не відмовляє собі в сигарах і в вині.

Черчіль не працює вже тепер 16 годин денно, як раніш, однак працює більше, ніж молода людина. О 8-ій год. ранку він пробуджується і дві години в ліжку читає газети. Далі снідає: кава, бекон, яйця. Після сніданку, ще в піжамі, диктує своїй секретарці.

Далі голиться, купається у

Різноманітність і свіжість НАШИХ КВІТІВ безконкурентійна!

Наша спеціальність — це велильні букети, коші квітів, вінці у всіх кольорах!

Приймаємо теж телефонічні замовлення та розвозимо товар на місце призначення.

Затамте нашу адресу:

F O R T U N A Flower Shop

356 Bathurst St.
(near Dundas)
Tel.: EM 8-0797

ванні й одягається. Після цього приймає членів кабінету.

До обиду Черчіль випиває "aperitif" і викурює сигару. Потім годину відпочиває.

Після відпочинку Черчіль відвідує Палату Послів і Букінгемський палац.

До дому повертається рідко раніш півночі.

(п. п.)

Маємо на складі ще невелику кількість вартісних книжок :

1. Т. Шевченко "Гайдамаки", люксусове видання, 50 містецьких ілюстрацій	\$6.50
2. М. Гоголь: Твори, тверда оправа	3.80
3. Українсько-англійський словник М. Л. Подвеського на 60.000 слів	5.00

Хто замовить ці три книжки разом, дістане даром четверту вартісну книжку на суму 2 доларі.

Money Order слати на адресу:

NARODNY BAZAR
10402-97 Str., Edmonton, Alta, Canada

Е. ДУМИН С-КА

552 КВІН ВУЛ., — ТОРОНТО, ОНТ.

ПРОДАЖА МУЖЕСЬКОГО, ЖІНОЧОГО ОДИНЯ І ГАЛЯНТЕРІІ.
Поручає всякого роду мужеські убрання, готові і роблені до міри
ВЕЛИКИЙ ВИБІР СОРОЧОК, КРАВАТОК І СПІДНОГО БІЛЛЯ.

Жіночий відділ має на складі повний вибір

- блюзок
- суконок
- спідничок
- пончіх
- торбинок
- купелевих костюмів
- та всякого роду жіночої галянтерії.

ЗАГЛЯНЬТЕ ПЕРЕКОНАТИСЯ!

До побачення в —

E. DUMYN LTD.

552 QUEEN ST. W., Tel.: EM 44726

НАГОДА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ "МИ І СВІТ" !

Хто замовить люксусове, багато ілюстроване видання "Гайдамаків" Т. Шевченка, надсилаючи суму \$6.50 на адресу Редакції нашого журналу, — тому, крім цієї книжки, зарахується піврічну передплату магазину "Ми : Світ"!

Збагатіть свою бібліотеку прекрасним виданням!

Щоб запахло туристам

Достойні радні італійського містечка Катане, до якого чомусь то не надто вгощають туристи, вирішили пріманити гостей запахами, змиваючи вулиці міста водою, що пахне жасміном.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ !

З радістю повідомляємо Вас, що журналик „Ми і Світ”, починаючи від тепер появлятиметься періодично, щомісяця.

Осідком Редакції й Адміністрації „Ми і Світ” буде Торонто, але наші редакційні Відділи є теж у Парижі, Нью-Йорку й Едмонтоні, отже наш журнал збереже свій дотеперішній універсальний характер.

Просимо проbacення в наших Передплатників і Читачів за дотеперішню нesперіодичну появу та дякуємо за підтримку й усі вияви симпатії.

Ми наперед вже вдячні Вам за допомогу, з якою поспішите нам тут, при ставленні перших кроків на канадійській землі.

Маючи запевнену періодичну появу журналу, усталиємо з цим числом піврічну й річну передплати (піврічна передплата — 1.50 доляра, річна передплата — 3 дол.)

Не просимо Вас про пожертви на Видавничий Фонд, але просимо й очікуємо від Вас надіслання передплат від себе та від своїх друзів і знайомих.

Просимо також кожного з наших Читачів зокрема — написати нам бодай декілька слів: завваг про журнал, відомостей про себе тощо. Це затіснить наші взаємини і допоможе нам дати Вам такий журнал, якого собі бажаєте.

Микола Колянківський
редактор і видавець

Всю редакційну й адміністраційну кореспонденцію та грошеві посили просимо адресувати на:

Mr. M. KOLANKIWSKY, 278 Bathurst Str., Toronto, Ont., Canada

